

Waarneming@nrm.nl 16 februari 2006

Via waarneming@nrm.nl wordt u regelmatig (maar afhankelijk van het aanbod) op de hoogte gehouden van allerlei interessante waarnemingen van flora en fauna in Rotterdam en directe omgeving. Ook worden excursies en andere bijeenkomsten van BSR aangekondigd.

Door uw waarnemingen van flora en fauna (bijvoorbeeld uw eerste dagvlinder van dit jaar) naar waarneming@nrm.nl te sturen kunt u zelf een waardevolle bijdrage leveren. Indien u een stukje schrijft (max. 150 woorden), gelieve deze te richten aan alle lezers. Ook kunt u van bijzondere waarnemingen de exacte coördinaten of plaatsbeschrijving geven, zodat overig geïnteresseerden een kijkje kunnen gaan nemen.

+++++

FLORA

In het stadshart van de buurgemeente Schiedam is eind november 2005 op de kademuur van de Oude Sluis de Muurfijnstraal (*Erigeron karvinskianus*) aangetroffen (M. Edelman). Dit is, voor zover wij weten, het tweede exemplaar dat in de regio op een muur wordt gevonden. Het ziet er naar uit dat deze soort, die al in verschillende Nederlandse steden voorkomt, nu eindelijk ook onze omgeving heeft bereikt.

Rotterdam is ook weer een Fijnstraal- (*Conyza*) soort rijker. In september 2002 vonden Ton Denters en Remko Andeweg langs de Marconistraat een afwijkende Fijnstraalplant die ervan werd verdacht om de in België en Groot-Brittannië oprukkende *Conyza bilbaoana* te zijn. Gebrek aan vergelijkingsmateriaal en naamsverwarringen zorgde er toen voor dat een echte bevestiging van de vondst uitbleef. Afgelopen jaar groeide er langs diezelfde Marconistraat meerdere grote planten van hetzelfde type en daarvan werden er enkele verzameld. Met behulp van recentere Engelse literatuur werden die planten inderdaad als *Conyza bilbaoana* gedetermineerd. Via het Nationaal Herbarium zijn de planten vervolgens opgestuurd naar een specialist in Vlaanderen en ook hij bevestigde dat we hier met deze soort te maken hebben. In een van de komende afleveringen van Natuurlijk Rotterdam zal verder op deze plant worden ingegaan.

+++++

DAGVLINDERS

Tijdens de renovatie van het Groothandelsgebouw, gelegen naast het Centraal Station, is een daktuin aangelegd. Dit heeft de eerste vlinderwaarnemingen van het kilometerhok 91-437 opgeleverd. In augustus zijn de eerste soorten genoteerd: Kleine vos (*Aglais urticae*), Klein koolwitje (*Pieris rapae*) en Atalanta (*Vanessa atalanta*) (S. Strik).

Op 8 november zijn in het gebied Kandelaar vier exemplaren van de Atalanta, één Kleine vos en één Klein koolwitje waargenomen (P. van Dalen). De laatste melding van 2005 is van de Botanische Tuin Afrikaanderplein, hier werd op 13 november één zonnende Atalanta waargenomen (A. de Baerdemaeker).

+++++

HALBANDPARKIETENTELLING

Op 6 oktober werden, zoals reeds vermeld 530 exemplaren van de Halsbandparkiet (*Psittacula krameri*) op de bekende slaappleats in de Spaanse Polder geteld (D. Hoek). Inmiddels is de telling tweemaal herhaald.

In totaal zijn op 17 december 399 halsbandparkieten geteld, inclusief de blauwgekleurde variant: 'witkoppastelblauw' (A. de Baerdemaeker, S. elzerman & G. Goedhart). Op de eventuele slaappleats in Ommoord zijn geen halsbandparkieten waargenomen (A. Roeloffzen). Voorlopig wordt er vanuit gegaan dat de foeragerende halsbandparkieten in Ommoord voor de nacht wegtrekken naar de Spaanse Polder.

en 25 januari met respectievelijk drie en twee exemplaren en op 26 januari drie exemplaren in de Eschpolder waargenomen (H. Besjes, L. Hoek & L. Hoogwerf). Twee exemplaren werden op 3 februari langs de Abraham Stolkweg gezien (R. Diender).

Het Bokje (*Lymnocyptes minimus*) is reeds bekend van het Schapeneiland, maar nu voor het eerst op 13 (H. Besjes) en 15 december (H. Besjes & D. Bravenboer) ook in het Berg- en Broekpark aangetroffen.

Slechtvalkperikelen van Rotterdam Airport: "Tijdens het veldwerk op 24 januari weer een mooie waarneming gedaan. Aan het vliegen met de Luggervalk (*Falco jugger*) ten oosten van het landingsterrein komt plotseling de Slechtvalk (valk; *Falco peregrinus*) over het luchthaventerrein afdalend naar het OBR-terrein (voormalige manege) zij maakt een schijnaanval boven een plas water en gaat op de grond zitten. Tot onze verbazing zat de tarsel op een paaltje de boel op zijn gemak in de gaten te houden. Ze hebben daar enige tijd rustig gezeten" (B. Kooy). (vrouwje Slechtvalk heet valk en mannetje Slechtvalk heet tarsel; red. bSR).

De Smelleken (*Falco columbarius*), de kleine variant van de Slechtvalk, is op 14 januari in Polder Schieveen en Akerdijk waargenomen (Vogel-, Vleermuis- en Vlinderwerkgroep Noordrand).

Aan de Teldersweg is op 28 december een Geelpootmeeuw (*Larus michahellis*) waargenomen (P. van Dalen).

Op een paaltje bij het bekende steenuilenadres aan de Oude Bovendijk is op 12 december een Velduil (*Asio flammeus*) waargenomen (P. van Dalen).

Een mannetje van de Kleine bonte specht (*Dendrocopos minor*) is op 22 november op begraafplaats Hofwijck waargenomen. Drie dagen eerder werden een mannetje en vrouwje op Akerdijk aangetroffen (P. van Dalen).

Op 4 januari vloog een Boomleeuwerik (*Lullula arborea*) over de Maasboulevard, zelfs nog te horen boven het bijna oorverdovende verkeerslawaai (H. Besjes).

Het lijkt erop dat de eerste Rotterdamse slaappleats voor de Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*) een feit is. In de Maashaven op en tussen de afvalschuiven van de AVR worden iedere avond één tot vijf exemplaren waargenomen. Het aantal is door het karakter van de omgeving nauwelijks vast te stellen, omdat dubbeltellingen niet uit te sluiten zijn. Het betreft dus een ruime schatting. In ieder geval zijn op iedere getelde avond meerdere vogels waargenomen (A. de Baerdemaeker, 14 februari).

Nederland wordt overspoeld door de prachtig gekleurde Pestvogel (*Bombycilla garrulus*). Overal worden groepjes van enkele tot tientallen pestvogels rustend en foeragerend waargenomen. Ze zijn tot zeer dichtbij te benaderen. Op 18 december zijn vier exemplaren van de Pestvogel, foeragerend op grote hoeveelheid vruchten van de hier aanwezige Gelderse roos (*Viburnum opulus*), in diergaarde Blijdorp waargenomen (C. van Rijswijk, H. Besjes & A. van Ballegoie). Op vrijdag 6 januari zijn er dertien pestvogels in tuinen aan de achterkant van huizen aan de Zestienhovensekade en later negen op het terrein van Park Stadzicht waargenomen. Een dag later zijn er ook nog vier exemplaren langs de Delftweg aangetroffen (P. van Dalen). Vier overvliegende exemplaren boven de Schaardijk werden op 20 januari waargenomen (H. Besjes).

Op Hofwijck zijn in de maanden november en januari meerdere waarnemingen gedaan van één en twee exemplaren van de Kuifmees (*Parus cristatus*) (H. Besjes; P. van Dalen). De Kuifmees is zeldzaam in Rotterdam want het is een strikte standvogel van uitgestrekte naaldbossen die, zoals bekend, in Rotterdam en wijde omgeving ontbreken. Wellicht zijn ze meegevlogen met de recente invasie van de Zwarte mees (*Parus ater*; H. Besjes)?

De Boomklever (*Sitta europaea*) is 8 december bij Park Zestienhoven/HSL en op 17 december op begraafplaats Oud-Kralingen aangetroffen (P. van Dalen). Twee dagen later werden op begraafplaats Crooswijk zelfs drie exemplaren waargenomen (H. Besjes). Op deze locatie was reeds één exemplaar op 14 november waargenomen (D. Hoek).

